

Geografiolympiade. 1. prøve

Dette opgavesæt består af 45 spørgsmål.

Til hvert spørgsmål vil der være 3-5 svarmuligheder
Der er kun ét rigtigt svar til hvert spørgsmål og der skal derfor kun sættes ét X til hvert spørgsmål (undtagen spørgsmål 30, 31 og 45).

Eksempel:

X	Hvilken landsdel er IKKE en ø?	
A	Sjælland	
B	Jylland	X
C	Samsø	
D	Bornholm	

Du har 90 minutter til at svare på spørgsmålene.
Prøven er uden hjælpemidler – lommeregner må medbringes.

God fornøjelse!

1. Hvad er en "reservoirbjergart"?	
A	Den bjergart, der typisk ligger under et vandreservoir
B	Den bjergart, hvor eksempelvis olie finder hvile
C	Tungt vand
D	En meget hård og ugennemtrængelig bjergart

2. Hvilke forudsætninger, skal være opfyldt, før olie kan blive dannet?	
A	Lavt tryk og lav temperatur
B	Lavt tryk og høj temperatur
C	Højt tryk og lav temperatur
D	Højt tryk og høj temperatur

3. Hvordan har udviklingen været i Danmarks samlede energiforbrug de sidste 20 år?	
A	Den har generelt været jævn
B	Den har været betydeligt faldende
C	Den har været betydeligt stigende
D	Den er steget eksplosivt

4. Hvilket "brændsel" er kilde til det største energiforbrug i Danmark?	
A	Vedvarende energi m.m.
B	Kul og koks
C	Naturgas
D	Olie

5. Hvilket af følgende udsagn er IKKE sandt i forbindelse med udledning af CO₂?	
A	Udledning af CO ₂ kan medføre syreregn
B	Udledning af CO ₂ kan påvirke den globale opvarmning
C	Udledning af CO ₂ kan give huller i ozonlaget
D	Udledning af CO ₂ kan medføre at verdenshave bliver mere sure

6. Hvilket af følgende udsagn er IKKE sandt i forbindelse med konsekvenserne af den globale opvarmning	
A	Overalt på jorden vil temperaturen stige (eller som minimum forblive den samme)
B	Overalt på jorden vil nedbøren stige (eller som minimum forblive den samme)
C	Der vil forekomme en stigning af vandstanden i havene
D	Der vil oftere forekomme mere ekstremt vejr

7. Hvilket af følgende tilfælde er IKKE en destruktiv pladegrænse	
A	En oceanbundsplade bevæger sig ned under en anden oceanbundsplade
B	En oceanbundsplade bevæger sig ned under en kontinentalplade
C	En kontinentalplade støder sammen med en anden kontinentalplade
D	En oceanbundsplade og en kontinentalplade "glider forbi" hinanden i hver sin retning

8. Hvad adskiller en oceanbundsplade fra en kontinentalplade?	
A	Oceanbundspladens skorpe består hovedsageligt af granit
B	Oceanbundspladens skorpe er normalt tykkere end kontinentalpladens skorpe
C	Oceanbundspladerne har generelt en højre densitet end kontinentalpladerne
D	Oceanbundspladerne bevæger sig langsommere end kontinentalpladerne

9. Hvad har IKKE betydning for magma/lavas flydeæghed (viskositet)?	
A	Indholdet af SiO ₂
B	Indholdet af vand
C	Krystalformerne
D	Temperaturen

10. Jordens opbygning. Hvilken rækkefølge er den rigtige, når der startes "indefra" og ud?	
A	Kerne, Kappe, Astenosfære, Lithosfære
B	Kerne, Astenosfære, Lithosfære, Kappe
C	Kerne, Kappe, Lithosfære, Astenosfære
D	Kerne, Lithosfære, Astenosfære, Kappe

11. Ved hvilken breddegrad er Corioliskraften stærkest?	
A	90 grader
B	15 grader
C	45 grader
D	0 grader

12. De fire faktorer, der har betydning for vinds dannelse er:	
A	Trykgradienten, Corioliskraften, centripetal acceleration og luftfugtighed
B	Centripetalacceleration, luftfugtighed, friktion og Corioliskraften
C	Friktion, centripetal acceleration, tyngdekraften og luftfugtigheden
D	Friktion, Corioliskraften, centripetal acceleration, tyngdekraften

13. I dette atmosfæriske lag er temperaturen nogenlunde konstant i de første 10 kilometre hvorefter den stiger:	
A	Stratosfæren
B	Mesosfæren
C	Troposfæren
D	Biosfæren

14. Med det atmosfæriske vindue menes der:	
A	Et lokalt fænomen, der ligesom ozonhullet åbnes over Antarktis om vinteren
B	Et bånd der ligger mellem 0,1 og 0,4 mikrometer
C	At visse langbølgede stråler kan passere atmosfæren

15 Hvilke udsagn kan knyttes til en cyklon:		
A	Cykloner er ofte knyttet til godt vejr	
B	Cykloner udvikles næsten altid til kraftige orkaner	
C	Cykloner er ofte knyttet til lavtrykssystemer	
D	Cykloner er kan dannes af jetstrømme	

16. Hvis lufttemperaturen stiger uden at der kommer mere vanddamp til vil den relative fugtighed		
A	Forblive den samme	
B	Stige	
C	Falde	

17. De fleste skyer dannes i		
A	Troposfæren	
B	Mesosfæren	
C	Stratosfæren	
D	Biosfæren	

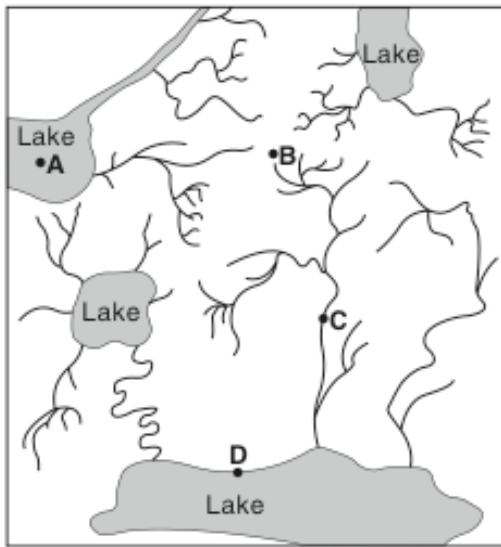
18. Hvis luftfugtigheden forbliver konstant vil fordampningen af vand betyde at dugpunktet vil og den relative fugtighed vil		
A	stige, stige	
B	stige, falde	
C	falde, falde	
D	falde, stige	

19. Hvilken af nedenstående gasser er IKKE en drivhusgas?		
A	CO ₂	
B	NO _x	
C	Vanddamp	
D	CH ₄	

20. Hvor stor en procentdel af atmosfæren udgør O₂?		
A	75%	
B	50%	
C	21%	
D	32%	

21. Den største økonomiske vækst foregår for øjeblikket i:		
A	Ilandene	
B	Ulandene	
C	Der er ikke nogen økonomisk vækst i Verden i dag	
D	Island	

22. På kortet ser du et område med floder. Punkterne A, B, C og D angiver forskellige lokaliteter.

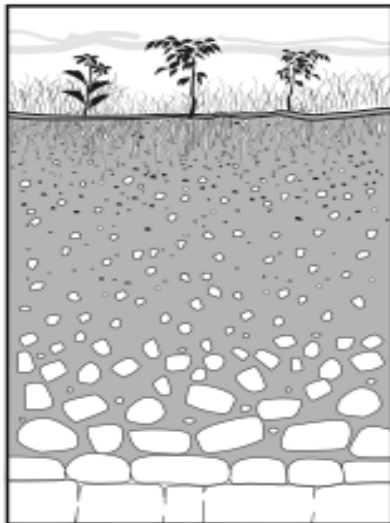

0 10 20 km

Det højest beliggende punkt er sandsynligvis

A	A	
B	D	
C	B	
D	C	

23 På figuren ses et jordbundsprofil:

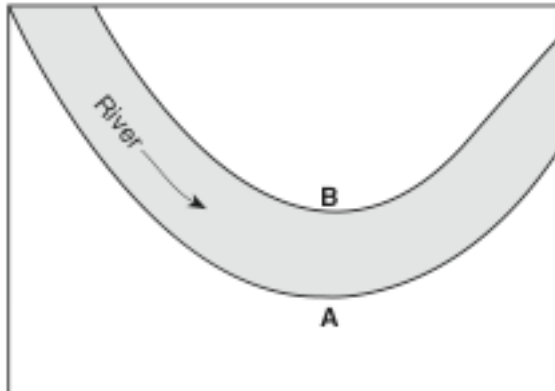

Fast undergrund

Jordbunden er primært dannet af:

A	Gletchere	
B	Vand	
C	Menneskelige aktiviteter	
D	Biologisk og klimatisk aktivitet	

24. Figuren viser et vandløb. Pilen angiver strømmens retning. Bogstaverne A og B angiver punkter ved flodens bredder.

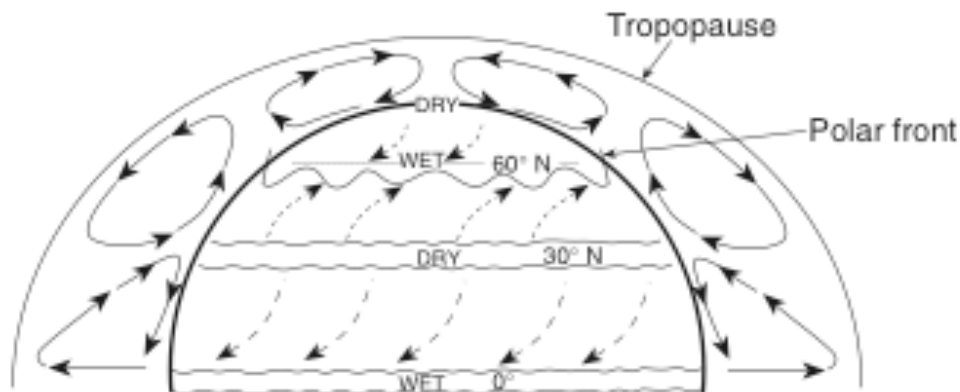

Hvilket udsagn er sandt?

	Floden er dybest nær punkt A fordi strømmens hastighed nær A er...	
A	højere, hvorfor der forekommer erosion	
B	langsommere, hvorfor der aflejres materiale	
C	langsommere, hvorfor der forekommer erosion	

25-27

I de næste tre spørgsmål skal nedenstående figur, der viser den nordlige halvkugle og de forskellige vindsystemer:

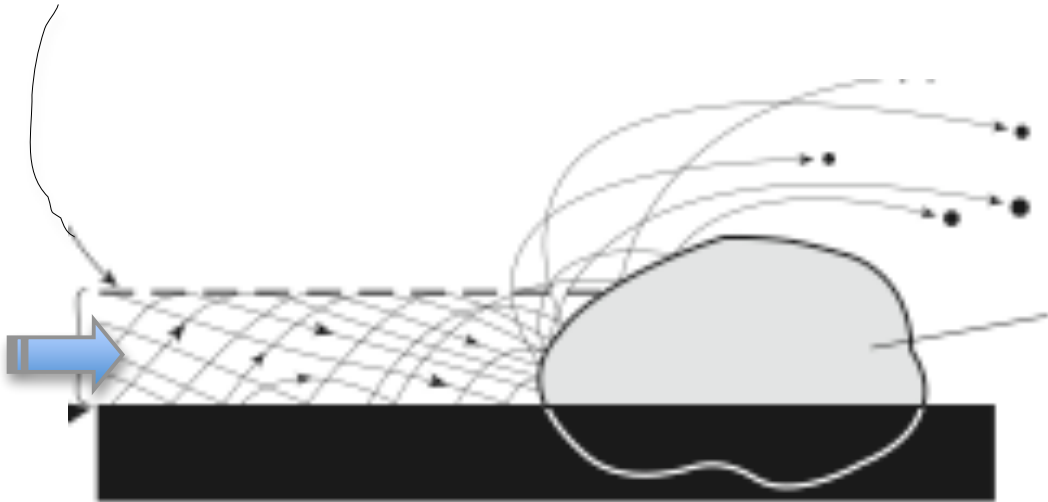
25.	Klimaet ved 90° nordlig bredde er tørt, fordi luften på det sted normalt er	
A	Varm og opadstigende	
B	Varm og nedsynkende	
C	Kold og opadstigende	
D	Kold og nedsynkende	

26.	Vindene ved jordens overflade afbøjes på grund af	
A	Revolution	
B	Rotation	
C	Styrken	
D	Bjerge	

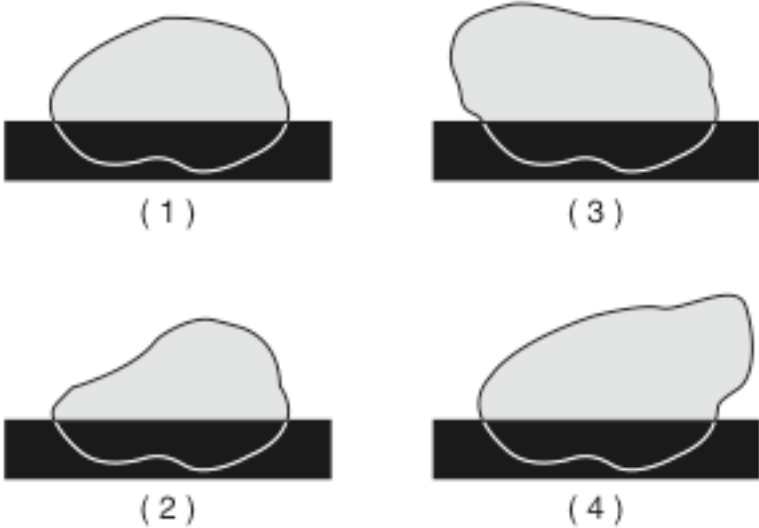
27. Polarfronten ligger ved	
A	30° nordlig bredde
B	Nær Nordpolen
C	60° nordlig bredde
D	I ITK-zonen

28. På figuren ses bevægelsen af sandpartikler, der af vinden blæses hen til en basalt-sten og hvordan partiklerne fortsætter. Det sorte lag angiver den faste jordbund og den blå pil angiver den fremherskende vindretning

Lag med tætpakkede sandkorn

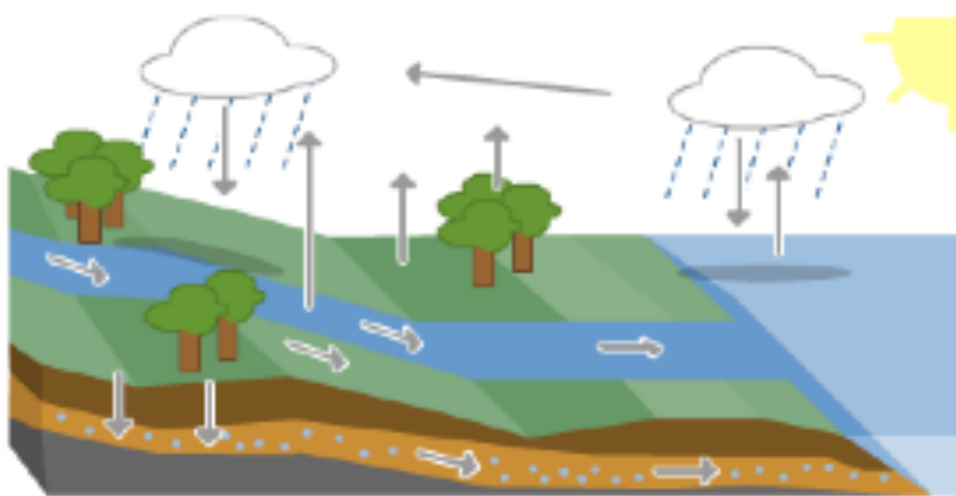
Hvordan vil stenens form blive efter mange års sanderosion?

A	Som vist på tegning (1)
B	Som vist på tegning (2)
C	Som vist på tegning (3)

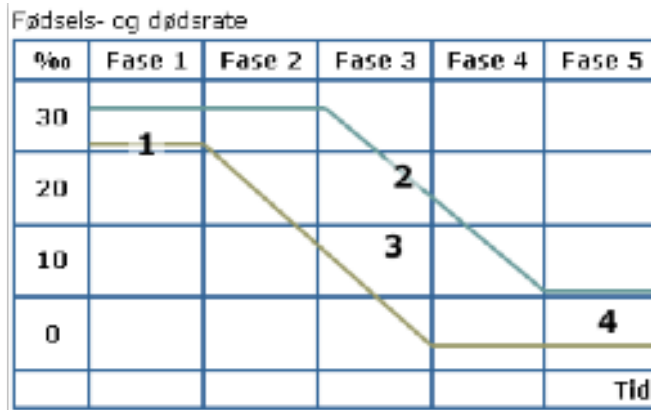
D	Som vist på tegning (4)	
29. Der er ofte vulkansk aktivitet på Island. Dette skyldes:		
A	Island er en del af "Ring of Fire"	
B	To tektoniske plader gnider mod hinanden under Island	
C	Island er en "hot spot"	
D	Island ligger på en midtocean ryg	

30. Vandet på jordkloden bliver transporteret rundt i et kredsløb, der er drevet af solens energi. Dette kredsløb sikrer, at der altid bliver dannet nyt grundvand i jorden. På tegningen kan du se principperne i vandets kredsløb.

OPGAVE: Skriv betegnelser på hver pil på figuren ovenover

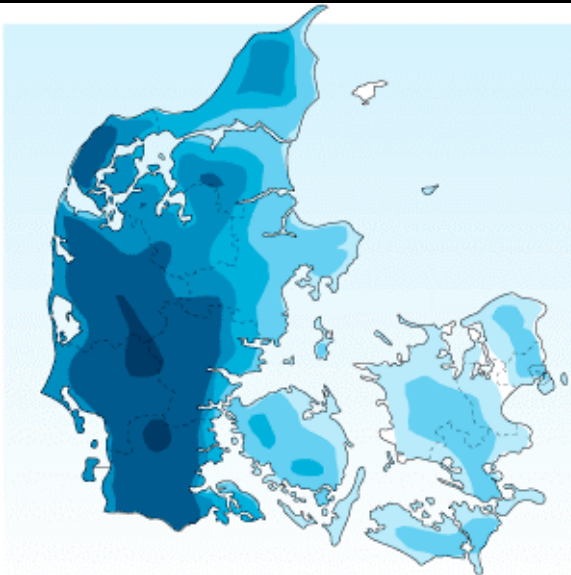
31. Nedenstående figure viser den demografiske transitionsmodel:

Angiv hvorvidt nedenstående udsagn er forkerte (F) eller rigtige ®:

A	Fase 1: Høj fødselsrate og høj dødsrate giver en lille befolkningstilvækst	
B	Fase 5: Lav fødselsrate og lav dødsrate giver en stor befolkningstilvækst	
C	Fase 2: Høj fødselsrate og faldende dødsrate giver en stigende befolkningstilvækst	
D	Fase 4: Faldende fødselsrate og lav dødsrate giver en stigende befolkningstilvækst	

32.

Kilde: Geus.dk

Kortet ovenfor viser:

A	Befolkningstætheden i Danmark	
B	Antal biler pr. husstand	
C	Fordelingen af nettonedbøren	

33. Iagttag nedenstående kort.

Kilde: at-rejse-er- at-leve.dk

Hvad vil der ske med afstanden mellem Canada og England om 100 år?

A	Den vil være uændret	
B	Den vil være større	
C	Den vil være mindre	

34. Billedet nedenfor viser afsmeltning af indlandsisen på Grønland. Hvilken effekt vil det have på albedoen hvis indlandsisen på Grønland smelter så en større del af landet bliver uden isdække?

Kilde: visitgreenland

A	Albedoen vil ikke blive påvirket	
B	Albedoen vil stige	

C	Albedoen vil falde	
---	--------------------	--

35. Iagttag nedenstående kort.

Kilde: at-rejse-er- at-leve.dk

Hvad vil der ske med afstanden mellem Afrika og Italien om 100 år:

A	Den vil være uændret	
B	Den vil være større	
C	Den vil være mindre	

36. Du befinder dig på en lokalitet hvor den fremherskende vindretning er nordøstlig. Hvilket klimabælte vil du sandsynligvis være i?

A	Det nordlige tempererede	
B	Det sydlige tempererede	
C	Tropiske	
D	Sydlige subtropiske	

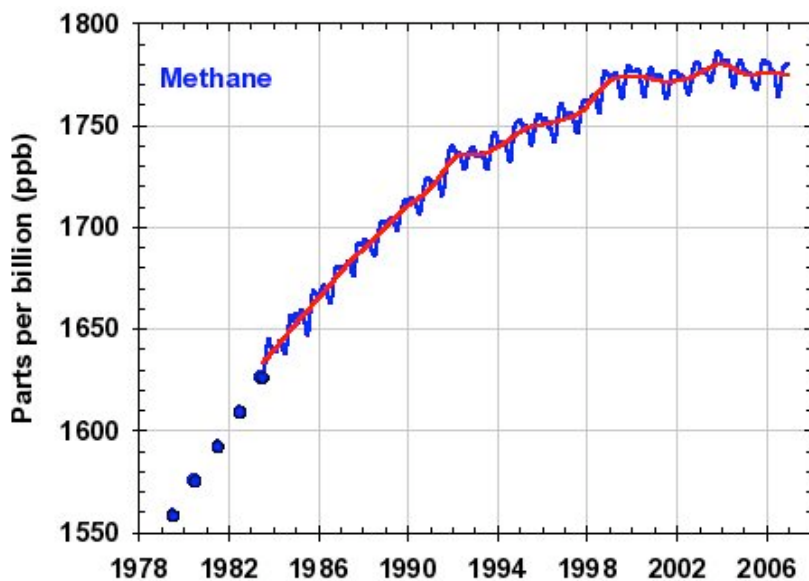
37. Hvornår vil der normalt være varmest på en lokalitet om sommeren?

A	Kl. 15	
B	Kl. 17	
C	Kl. 20	
D	Kl. 12	

38. Skyer virker både kølende og opvarmende på atmosfæren, fordi:

A	Skyer er varmere jo mere hvide de er, og koldere jo mere mørke de er.	
B	Vanddamp er en drivhusgas og skyer kan reflektere kortbølget solstråling.	
C	Skyer indeholder forskellig slags vanddamp.	
D	Skyer køler i starten men opvarmer efter nogle dage	

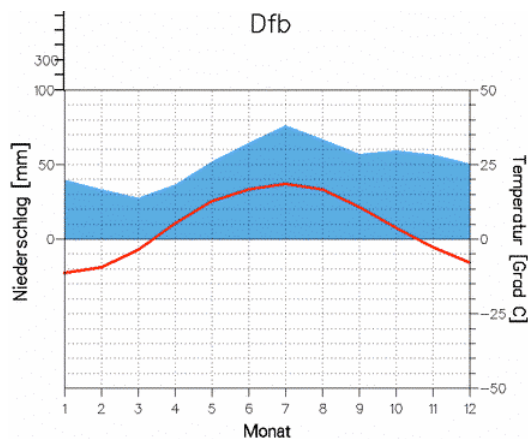
39. Nedenfor ses en graf af væksten i udledningen af drivhusgassen methan

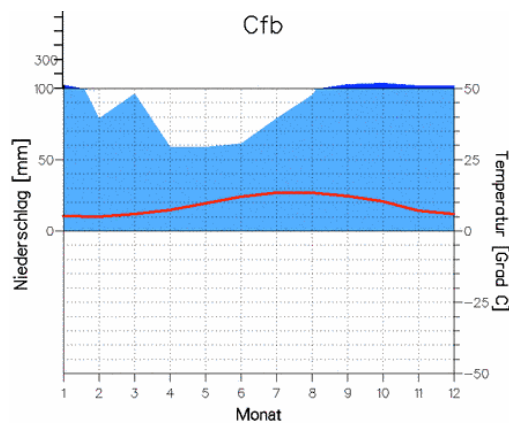
Hvor stammer den største del af denne udledning fra?

A	Afbrænding af olie	
B	Landbrugsproduktion især risproduktion	
C	Afbrænding af kul	

40. Nedenfor er vist to hydrotermfigurer. Hvilken af følgende tre påstande er rigtige?

Nummer 1

Nummer 2

Kilde: Klimadiagramme.de

Hvilken af følgende tre påstande er rigtige?

A	Nummer 1 er en klimastation med fastlandsklima og nummer 2 er en klimastation med kystklima.	
B	De stammer begge to fra klimastationer, der ligger i det tropiske klimabælte	
C	Nummer 1 er en klimastation med kystklima og nummer 2 er en klimastation med	

fastlandsklima.

41. Luftens maksimale indhold af vanddamp ved forskellige temperaturer.

Temperatur (° Celsius)	Vanddamp (Gram/kubikmeter)
30	30
26	24
24	22
22	19
20	17
18	15
16	14
14	12
12	11
10	9
0	5
-10	2
-20	1

En sommereftermiddag kl. 16 er den relative fugtighed 70% og temperaturen 20 grader C. I løbet af aftenen falder temperaturen med 1 grad pr. time. Hvornår falder duggen?

A	Ca. kl 18
B	Ca. kl 20
C	Ca. kl 22
D	Ca. kl 24

42. Fotoet nedenfor viser et bjergartsparti fra Grønland, hvor der er mange "huller" i.

Foto: Dorte Nørregaard Madsen

Hullerne skyldes:

A	Det er skålformede mærker lavet i religiøst øjemed af den oprindelige befolkning.
B	Bjergarten er stivnet i denne form
C	Det har man ikke fundet ud af endnu
D	Bjergarten har været dækket med is, hvorunder der har ligget sten, som har rullet rundt og

	slebet det.	
--	-------------	--

43. Billedet nedenfor er fra Grønland og viser nogle streger i bjergarten.

Foto: Dorte Nørregaard Madsen

Stregerne i bjergarten stammer fra:

A	Det er skurestriber fra isens bevægelser hen over området	
B	Det er frostsprængninger	
C	Det har man ikke fundet ud af endnu	
D	Det er forskelle i den mineralske sammensætning af bjergarten	

44. Billedet nedenfor viser en sten.

Foto: Dorte Nørregaard Madsen

Stenen tilhører bjergarten

A	Granit	
B	Øjgnejs	
C	Rombeporfyr	
D	Basalt	

45 Du skal nedenfor lave en kortfattet tekst der fortæller, hvad faget geografi beskæftiger sig med.

A		
---	--	--

